Keskusrikospoliisi
poliisilakimies Tommi Reen

POL-2018-57256

9.1.2019

Eduskunta
Puolustusvaliokunta
PuV@eduskunta.fi

HE 252/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi puolustusvoimista annetun lain 37 §:n, Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain 16 §:n ja rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain 10 ja 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan puolustusvaliokunta on pyytänyt Keskusrikospoliisin asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa viitekohdassa mainitusta hallituksen esityksestä.

Esityksessä puolustusvoimista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Puolustusvoimien sotilasvirkaan voitaisiin nimittää vain henkilö, jolla ei ole sellaista toisen valtion kansalaisuutta tai muuta turvallisuusselvityslaissa tarkoitettua ulkomaansidonnaisuutta, joka voi vaarantaa valtion turvallisuutta, yleistä turvallisuutta, maanpuolustusta tai Suomen kansainvälisiä suhteita taikka palvelusturvallisuutta Puolustusvoimissa. Vastaavat muutokset tehtäisiin Maanpuolustuskorkeakoulusta annettuun lakiin ja Rajavartiolaitoksen hallinnosta annettuun lakiin.

Ehdotetut lakimuutokset ovat perusteltuja ja kannatettavia. Hallituksen esitys on hyvin laadittu ja siinä on riittävällä tavalla perusteltu tarve kyseiselle sääntelylle. Poliisin näkökulmasta katsottuna on pelkästään positiivista, että tärkeät yhteistyöviranomaiset pyrkivät varmistamaan henkilöstönsä luotettavuuden mahdollisimman perusteellisesti.

Lakiehdotuksen keskeisenä perusteena on myös tärkeää huomioida, että sotilasvirkaan sisältyvää ehdotonta lojaalisuutta Suomen valtiota kohtaan on tarkasteltava poikkeusolojen tehtävien eikä pelkästään normaaliajan tehtävien kannalta.

Keskusrikospoliisi on lausunut asiasta puolustusministeriölle asian valmisteluvaiheessa. Esityksen sisältöä on lausuntovaiheeseen verrattuna muutettu jonkin verran. Nykymuodossa esitys täyttää edelleen sille asetetut tavoitteet, mutta huomioi aiempaa paremmin Suomea sitovat kansainväliset sopimusvelvoitteet.

Asian lausuntovaiheessa Keskusrikospoliisi korosti, että myös poliisilla on ns. kaksoiskansalaisten osalta samankaltaisia tarpeita. Keskusrikospoliisi esitti näkemyksenään, että valmisteilla olevan lainsäädännön lisäksi olisi tarkoituksenmukaista säätää tämänkaltaisista rajoituksista yleisemmin valtion virkamieslaissa. Tämä näkemys on edelleen voimassa, vaikka turvallisuusselvityslain 1.1.2018 voimaan tullut muutos antaa myös poliisille työka-

luja arvioida henkilön ulkomaansidonnaisuuksia valitessa henkilöä keskeisiin virkoihin tai tehtäviin.